

До
Министерство за образование и наука
Сектор за основно и средно образование

Предмет: Барање од Сојузот на дефектолози на Р. Македонија

Почитувани,

Сојузот на дефектолози на Република Македонија е невладино, стручно – професионално и хуманитарно здружение на граѓани во кое доброволно се здружуваат дефектолози, логопеди, специјални (социјални) педагози и други стручни профили кои работат со лицата со попреченост како и самите лица со попреченост, нивните родители или старатели. Една од приоритетните цели на Сојузот на дефектолози е координација и усогласување на работата на дефектолозите на територијата на Република Македонија.

Во последните неколку години присутна е тенденцијата на се поголемо вклучување на децата со пречки во развојот во редовниот образовен систем. Процесот на инклузија се рефлектираше во работата на посебните основни училишта, посебните паралелки и установите кои реализираат воспитно – образовна работа со ученици со различен вид и степен на попреченост во развојот: лесна, умерена и тешка интелектуална попреченост, слепи и слабовидни, глуви и наглуви, телесно инвалидни, аутизам, АДХД, како и комбинирани пречки во развојот. Факт е дека во редовниот образовен систем се вклучуваат ученици со полесна форма на попреченост во развојот. Тоа се одразува врз составот на учениците во посебните основни училишта, посебните паралелки и установите, односно овде се вклучуваат ученици со потешка форма на попреченост и комбинирани пречки во развојот. Ваквата структура на ученици неминовно повлекува промени и прилагодување на севкупната поставеност и реализација на воспитно – образовниот процес со овие ученици. Во таа смисла дефектолозите покренаа иницијатива до Сојузот како нивен претставник со цел да се превземе заедничка иницијатива за надминување на проблемите со кои се соочуваат во работата. Барањата на дефектолозите се однесуваат на неколку клучни точки кои се темел за успешно и квалитетно реализирање на воспитно – образовниот процес со учениците со различни попречености во развојот и тоа:

1. Наставните планови и програми кои во моментот се применуваат се несоодветни и тоа за сите погоре споменати категории ученици со попреченост. Се соочуваме со проблемот на нереално голем фонд на часови кои учениците со пречки во развојот не се во состојба да ги следат во текот на еден ден. Исто така во актуелните планови и програми се застапени предмети кои се крајно несоодветни и неприменливи во работата со ученици со пречки во развојот. Потребно

СДМ

+389 02/ 3166-131 лок.23

ул.11 Октомври 42а

ДХО „Даре Џамбаз“1000 Скопје

ж-сметка : 300000000172987

Комерцијална банка АД Скопје

sojuz_defektoloji@yahoo.com

www.sojuznedefektoloji.org

е донесување на нови наставни планови и програми соодветни за секоја категорија на ученици. Исто така потребно е да се пропише соодветна педагошка евиденција и документација која ќе ги одразува реалните состојби во воспитно – образовниот процес со различните категории на ученици. Потребно е да се пропишат стандарди и нормативи за оценување на учениците, како и ревидирање на стандардите (изготвување на Правилник) за бројот на ученици во паралелка во зависност од степенот и видот на попреченоста. При креирањето и донесувањето на нови наставни планови и програми задолжително да се вклучи дефектолог од пракса и тоа соодветно за секоја категорија на попреченост.

2. Интегралната евалуација која ја спроведува Државниот просветен инспекторат се врши според критериуми и стандарди кои се пропишани за редовните училишта и истата е неприменлива во посебните основни училишта, посебните паралелки и установите. Потребно е да се изготви инструмент за проверка на квалитетот на работа на дефектологот кој ќе биде соодветен на категоријата на ученици со кои работи и реално ќе ги одразува сите аспекти на воспитно – образовната работа со учениците. (дефектолог од праксата да има во тимот кој ќе го изработи инструментот).
3. Потребно е да се направи интервенција во нормативите кои го утврдуваат наставниот кадар кој може да работи со ученици со пречки во развојот. Дефектологот како носечки профил за работа со оваа категорија на ученици во дел од овие нормативи е ставен во подредена улога, или воопшто не е споменат.
4. Екстерното оценување како форма на процена на знаењата на учениците е неприменливо за учениците со пречки во развојот и истото треба сосема да изостане за оваа категорија на ученици.

Учениците со пречки во психичкиот развој, мултихендикеп и аутизам (т.е. учениците во посебните училишта и посебните паралелки) се веќе изземени од екстерното оценување, но не и учениците кои се во инклузија во редовните паралелки, а имаат Наод со категоризација за степенот на психичките пречки во развојот. Исто така, би требало да се изземат и од Интерното оценување, но ако веќе го има, тогаш да се изготват критериуми и соодветно бодирање за наставниците – дефектолози, а не да се поистоветуваат со начинот на бодирање и оценување со наставниците во редовните паралелки.

5. Потребно е да се направи анализа на процесот на инклузија и да се пропишат јасни критериуми за: категоријата на ученици која може да се вклучи во редовните училишта, како и формата и начинот на

СДМ

+389 02/ 3166-131 лок.23

ул.11 Октомври 42а

ДХО „Даре Џамбаз“1000 Скопје

ж-сметка : 300000000172987

Комерцијална банка АД Скопје

sojuz_defektoloji@yahoo.com

www.sojuznedefektoloji.org

вклучување на учениците со попреченост во редовниот образовен систем.

Доколку кај Вас постои согласност за потребата од имплементација на овие барања Сојузот на дефектолози на Република Македонија е подготвен со свои стручни кадри да се вклучи во процесот на подготовка на правилници и инструменти, со цел подобрување на квалитетот на образование на лицата со попреченост.

Ви благодариме на соработката.

со почит,

23.06.2015 година
Скопје

Сојуз на дефектолози на Р.Македонија
Претседател,
Горан Петрушев

СДМ

+389 02/ 3166-131 лок.23

ул.11 Октомври 42а

ДХО „Даре Џамбаз“1000 Скопје

ж-сметка : 300000000172987

Комерцијална банка АД Скопје

sojuz_defektoloji@yahoo.com

www.sojuznedefektoloji.org